

Montserrat Abelló

Visat núm. 1

(gener 2006)

per Oriol Izquierdo

Montserrat Abelló ha desplegat una obra de visible coherència des d'una rara maduresa ja remarcable en els primers versos. Com suggereix el títol del seu primer llibre, *Vida diària*, no s'amaga al lector la referència a les vivències de l'autora. I, tanmateix, el vers concís i simple, transparent, aconsegueix deixar enrere l'anècdota i situar-nos al bell mig del conflicte existencial, sentimental, social.

La poesia de Montserrat Abelló troba en la subtilitat, en la delicadesa, en la proximitat, les arrels més riques. És una poesia sentida, tant amb l'oïda com des del sentiment. És una poesia de combat, però des de les paraules menudes i les realitats petites. Vet aquí la força de la fragilitat.

L'any 1935, Montserrat Abelló comença estudis a la Universitat de Barcelona, i pertany al cercle d'alumnes de Carles Riba i Joan Mascaró. En esclatar la Guerra Civil Espanyola, als divuit anys, es presenta a oposicions i hi obté el primer lloc com a professora d'anglès. El gener de 1939 marxa a l'exili amb el seu pare; el 1940 es trasllada a Xile, on coneix Joan Bofill, amb el qual es casa tres anys després. Entre 1944 i 1951 neixen els seus tres fills, i als anys cinquanta completa els estudis d'anglès. A partir d'aleshores es dedica a l'ensenyament, a traduir i a escriure. El 1960 la família Bofill Abelló retorna a Barcelona, on Montserrat Abelló prossegueix el seu treball de traductora i la tasca docent fins a la jubilació.

El 1963, a quaranta-cinc anys, publica el primer llibre, *Vida diària*, amb el suport de Joan Oliver. Anys després torna a la universitat, i el 1975, als cinquanta-set, es llicencia en filologia anglesa. Montserrat Abelló descobreix molt jove la vocació pedagògica i literària, i no renuncia a preparar-se per a dedicar-s'hi, malgrat les dificultats que hi posa la vida diària d'una mare de família de mitjan segle XX, viscuda a l'exili primer, i sota el franquisme després.

El 1981 edita un nou recull de poemes. No serà fins dos anys després, en jubilar-se i retirar-se de la vida docent, que Abelló, a partir d'aleshores, es podrà dedicar enterament a escriure i traduir. Durant les dues dècades següents destil·la mitja dotzena de llibres de poesia. Paral·lelament, el seu interès per les poetes anglosaxones la du a traduir-les al català i a promoure'n la publicació. Entre mitjan anys vuitanta i mitjan anys noranta tradueix llibres de Sylvia Plath i d'Adrienne Rich, i prepara l'antologia *Cares a la finestra* (1993), que recull obra de vint poetes de parla anglesa del segle XX. Durant aquest període també dedica energies a la difusió de la poesia de dones, sovint des del Comitè d'Escriutores del PEN Català.

Abelló celebra els vuitanta anys l'any 1998, en plena activitat de creació literària i difusió de la poesia de dones. L'any 2002, sota el títol *Al cor de les paraules*, aplega tota la poesia escrita durant prop de quatre dècades. Arriba aleshores el reconeixement en forma de premis i homenatges: el Premi de la Crítica Serra d'Or de poesia del 1999 per *Dins l'esfera del temps*, el Cavall Verd - Josep M. Llompart, el Quima Jaume i la Lletra d'Or el 2003 per *Al cor de les paraules*, que s'afegeixen a la Creu de Sant Jordi atorgada el 1998 per la seva tasca com a traductora.